

2021-01-11

Miljö- och bygglovsnämnden

Dnr Mbn 2020-717

Redovisning av 2020 års tillsyn på drivmedelsanläggningar

Bakgrund

Som en del av den löpande tillsynen på kommunens miljöfarliga verksamheter har miljö- och bygglovsnämnden utövat tillsyn på verksamheter som hanterar drivmedel. Inom ramen för projektet har tillsyn utförts på totalt åtta stycken anläggningar, sex stycken av anläggningarna är anmälningspliktiga verksamheter enligt miljöprövningsförordningen. Två av de besökta anläggningarna tillhandahåller även fordons-tvätt, en tillhandahåller även verkstad och en anläggning som tillhandahåller fordons-tvätt samt verkstad.

Aktuella verksamheter påverkar miljön genom utsläpp av metaller och olja till avloppsnätet och/eller till mark, samt till luft genom utsläpp av lättflyktiga organiska föreningar (VOC) från tankning. Syftet med tillsynen är att ständigt förbättra verksamheternas egenkontroll för att bland annat minska utsläpp av kemikalier, olja och metaller till det kommunala avloppsnätet och efterföljande recipienter då detta kan medföra skada för både miljön och människors hälsa.

Cisterner, spillzoner, tank- respektive påfyllningsplats är viktiga aspekter vid tillsynen, liksom skötsel och kontroll av oljeavskiljare samt hantering av avfall och kemikalier. Kontroll av utgående vatten från fordonstvättar utgör även en central del av tillsynen där fordonstvätt bedrivs för att säkerställa att verksamheterna uppfyller utsläppskraven på utgående vatten enligt Järfälla kommuns riktlinjer för fordonstvättar.

Resultat

På grund av de rådande omständigheterna och allmänna råd för Covid-19 under hösten 2020 har projektets tillsyn sett ut på olika sätt. Platsbesök har kunnat genomföras på tre av åtta verksamheter. Hos tre av verksamheterna har tillsyn skett på distans via webbsamtal kombinerat med mindre besök av enbart inspektör på plats för att stämma av hur anläggningen ser ut. En tillsyn har genomförts genom enbart webbsamtal samt en tillsyn via webbsamtal i kombination med en digital rundvandring.

Utifrån de inspektioner som genomförts på ovan olika sätt kan nämnden konstatera att fem av åtta tillsynade verksamheter inom projektet haft en eller flertal brister som uppmärksammats under tillsynen och som krävt uppföljning. De vanligaste förekommande bristerna har varit förvaring av farligt avfall, exempelvis att behållare för farligt avfall saknat märkning. Hos två av verksamheterna konstaterades brister gällande kemikaliehanteringen, främst har invallningen av kemikalier varit bristfällig eller saknats helt. För några av verksamheterna saknades vid tillsynen protokoll för den 5-års besiktning som ska göras av respektive oljeavskiljare. Vid två av verksamheterna noterades även brister i spillzonen, en hade dålig lutning ned mot brunn medan en annan hade behov av att dagvattenbrunnarna rensades. Detta för att eventuellt

spill av drivmedel samt nederbörd ska kunna rinna problemfritt ned till spillzonnens oljeavskiljare enligt gällande krav.

Uppföljning av de konstaterade bristerna har skett i och med att verksamhetsutövarna skickat in kompletterande uppgifter som visat på vidtagna åtgärder.

Se tabell i bilaga 1 för mer ingående uppgifter om vilka brister som följts upp vid årets tillsyn jämfört med föregående tillsynsbesök för respektive verksamhet.

Information om uppdateringar i Avfallsförordningen

Under 2020 har uppdateringar skett av Avfallsförordningen (2020:614) och nya bestämmelser har tillkommit gällande anteckningsskyldighet och rapportering av farligt avfall. Information angående detta har förmedlats vid respektive tillsyn.

Från och med den 1 augusti 2020 började en utökad anteckningsskyldighet att gälla. Denna berör alla verksamheter som producerar, transporterar, samlar in, behandlar samt mäklar eller handlar med farligt avfall. Från och med den 1 november 2020 behöver samtliga verksamhetsutövare dessutom rapportera in sina antecknade uppgifter om det farliga avfall som uppkommer inom verksamheten till ett digitalt avfallsregister hos Naturvårdsverket. Förändringarna grundar sig i att uppgifter om farligt avfall ska finnas tillgängligt i ett nationellt avfallsregister. Enligt information har de flesta större drivmedelskedjor löst rapporteringen till avfallsregistret genom upphandling av rapporteringstjänst på koncern nivå.

Slutsats

Slutsatser som kan dras från den utförda tillsynen är att miljö- och bygglovsnämndens tillsyn på drivmedelsanläggningar är nödvändig. Vi kan konstatera att tillsyn behövs för att uppmärksamma verksamhetsutövarna om de förbättringsåtgärder och kontroller som behöver utföras inom respektive verksamhet. Det är viktigt att verksamhetsutövarna förstår sitt ansvar i att skydda miljön, detta genom förbättringsåtgärder som framkommer vid tillsyn samt införande av rutiner för att minimera utsläpp både vid drivmedelspåfyllning och vid fordonstvätt. Arbetet med att ställa krav på kontroll, skötsel och drift av oljeavskiljare och cisterner anses, likt tidigare år, som prioriterat även framöver. Vad vi sett är att vi även behöver arbeta vidare med att kontrollera verksamheternas rutiner för hantering av kemikalier och farligt avfall för att förhindra att de omhändertas på felaktigt sätt. Försättningsvis är det viktigt att se till så att verksamheter som tillhandahåller fordonstvätt utför återkommande provtagning av sitt utgående tvättvatten för att kontrollera att gällande riktvärden innehålls.

Informationsarbete om de förändringar som under året skett i Avfallsförordningen kommer fortsatt utföras samt kontroll att anteckningsskyldigheten och rapportering till det nya nationella avfallsregistret sker.

Malin Clarin
Miljöinspektör

Bilaga 1. Tabell som synliggör vilka brister som följts upp vid årets tillsyn jämfört med föregående tillsynsbesök för respektive verksamhet.

Noterade brister som följts upp i samband med utförd tillsyn 2020	Brister föregående tillsynsbesök (2018)
Verksamhet 1	
Inga.	- Nederbördsskydd över förvaringsplats för farligt avfall utomhus - Besiktningssprotokoll från 5-års besiktning av oljeavskiljare.
Verksamhet 2	
Inga.	- Ordna med tätt spilltråg vid centrallpåfyllning som rymmer 150 liter - 5-års besiktning av oljeavskiljare.
Verksamhet 3	
Inga.	- Rengöra mätarskåp - Rengör påfyllningsplatsen där absorptionsmedel förvaras.
Verksamhet 4	
- Rengöring av brunnar i spillzoner.	Inga.
Verksamhet 5	
- Besiktningssprotokoll cisterner - Märka upp behållare för farligt avfall.	- Absorptionsmedel saknas - Aktuell VA-ritning.
Verksamhet 6	
- Kärll för förbrukat absorptionsmedel - Besiktning av oljeavskiljare - Oklarhet i besiktningssprotokoll för cistern - Åtgärda dålig lutning i spillzon.	- Invallning kemikalier - Rutin och skötsel av oljeavskiljare - Spricka i spillzon - Saknades info vid tankplats om vem som ska kontaktas vid läckage.
Verksamhet 7 (senaste tillsyn 2017)	
- Invallning av kemikalier i verkstad - Invallning av oljeavskiljarbrunnsluckor i kundhall - Upprätta skriftlig rutin för uppdatering av kemikalieförteckning - Kontroll av oljeavskiljare.	- Ordna så ingen risk för utsläpp av kemikalier till avlopp (försäljningslokal) - Skåp till farligt avfall - Journal farligt avfall - Besiktningssprotokoll oljeavskiljare.
Verksamhet 8	
- Invallning för kemikalier.	- Saknades info vid tankplats om vem som ska kontaktas vid läckage.